

NOTAT

14. april 2009

Den Europæiske Menneskeretskonvention

3. kontor/ath

Efter 1. Tillægsprotokol af 20. marts 1952 er en social, lovfæstet ydelse beskyttet af art. 1 som en ejendomsret, der er beskyttet. Det fremgår af art. 1, at ingen må berøves sin ejendom undtagen i samfundets interesse og i overensstemmelse med de betingelser, der er fastsat i loven.

Det fremgår endvidere af Menneskeretskonventionens artikel 14, at bl.a. sygemeldte ikke må forskelsbehandles, medmindre der foreligger helt særlige grunde.

Forsøget ”Aktive – hurtigere tilbage” er et kontrolleret forsøg i 17 kommuner.

Forsøget vedrører sammenlignelige persongrupper, som behandles forskelligt. Gruppen, der omfattes af forsøget, får tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats m.v., mens den anden gruppe alene deltager i den almindelige kommunale opfølgning efter sygedagpengeloven.

Hvis der er tale om sammenlignelige persongrupper, som forskelsbehandles, jf. art. 14, skal der være et sagligt formål. Tilsvarende skal forsøget udføres proportionalt.

Formålet med forsøget.

Formålet med forsøget er at afprøve, hvordan en indsats mere konkret kan tilrettelægges, så den bedst muligt understøtter, at sygemeldte vender tilbage til arbejdet.

Forsøget skal – ud over at hjælpe den enkelte deltager hurtigere tilbage i arbejde – også give viden om, hvilke tilbud og hvilken aktiv indsats der fremmer arbejdsfastholdelse af sygemeldte. Forsøget skal således bidrage til at øge kvaliteten i kommunernes sygedagpengeopfølgning til gavn for sygemeldte, virksomheder og samfundet som helhed.

Hvilke tilbud gives som led i forsøget?

Tilbuddene består dels af en ugentlig samtale efter 8. ugers sygemelding, og efter yderligere 4 ugers forløb iværksættes tilbud eller gradvis tilbagevenden til arbejdspladsen.

Omfanget af tilbud eller arbejde er som udgangspunkt 10 timer, men kan være helt ned til 1 time afhængigt af den enkelte syges ressourcer og helbredstilstand.

Tilbuddene kan bestå af vejledning og opkvalificering, virksomhedspraktik og løntilskud efter kap. 10-12 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller enkeltstående forebyggende og afklarende tilbud (psykologhjælp, motionstilbud, kostvejledning mv.).

Forsøgsindsatsen iværksættes umiddelbart efter 1. opfølgningssamtale senest med udgangen af 8. sygeuge.

Hvem deltager i forsøget?

Deltagerne udtages efter fødselsår. Tal fra starten af april 2009 viser, at der er 1.960 deltagere i forsøget. Den enkelte sygemeldte deltager max 4 måneder i forsøget.

Der tages hensyn til den enkeltes situation

Indsatsen skal tilrettelægges ud fra den enkeltes forudsætninger og behov samt helbredstilstand og ressourcer. Det betyder også, at nogle borgere helt skal friholdes. Det sker bl.a., hvor sygdom ikke muliggør tilbud.

Sanktion gælder alle – både i og uden for forsøget

Både deltagere i forsøget og øvrige sygedagpengemodtagere sanktioneres, hvis de uden rimelig grund undlader at deltage i kommunens opfølgningssamtaler, afviser at deltage i kommunens tilbud eller forhaler helbredelsen. Sanktioner beror på en konkret individuel vurdering. Bestemmelserne om sanktion findes i sygedagpenge-lovens § 21, stk. 1, nr. 1-3.

Arbejdsmarkedsstyrelsens konklusion

Sammenlignelighed

Efter Arbejdsmarkedsstyrelsens opfattelse er der tale om sammenlignelige persongrupper. Begge grupper skal være uarbejdsdygtige på grund af sygdom for at modtage sygedagpenge, og for at bevare retten til ydelsen skal de også alle medvirke i kommunens opfølgning.

Personkredsen, der er omfattet af forsøget, skal imidlertid alle deltage i en aktiv indsats med samtaler og tilbud, mens den øvrige sygedagpengegruppe som udgangspunkt ikke får tilbud.

Sagligt formål

Efter styrelsens opfattelse er der således tale om sammenlignelige situationer, hvor de to persongrupper behandles forskelligt. Et forsøgs formål er typisk at afdække og afhjælpe evt. udfordringer, inden resultatet iværksættes for hele landet.

Forsøget skal give viden om, hvilke tilbud og hvilken aktiv indsats der fremmer arbejdsfastholdelse af sygemeldte. Forsøget skal endvidere bidrage til at øge kvaliteten i kommunernes sygedagpengeopfølgning til gavn for sygemeldte, virksomheder og samfundet som helhed.

Formålet med forsøget er således lovligt, dvs. det har et legitimt formål, ligesom det er objektivt rimeligt begrundet.

Proportionalitet

Inden forsøgets start skal der for den enkelte foretages en konkret vurdering af den pågældendes mulighed for på grund af helbred mv. at medvirke i forsøget, og ved en eventuel sanktionering skal foretages en vurdering af rimeligheden (..”hvis den

sygemeldte uden rimelig grund undlader at medvirke ved kommunens opfølgning.....”).

Efter Arbejdsmarkedsstyrelsens opfattelse er der proportionalitet i forsøget, fordi der er en rimelig balance mellem forsøgets indvirkning på den enkelte og det samlede resultat af forsøget, nemlig generelt forbedrede muligheder for tilbagevenden til arbejdsmarkedet og for, at en sygemeldt kan vende hurtigere tilbage til arbejdsmarkedet og dermed undgår at miste sit forsørgelsesgrundlag på lang sigt.